

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrske Slovence.

PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto vsakoml na njegov naslov 6 K.
Sküpnje v edno faro 4 K.

Cena Novin v Ameriko je na leto 12 K.
Cena ednoga drobca je doma 6 filerov.

VREDNIK:

KLEKL JOZEF

vp. pleb. v Crenšovcih, CSERFOLD, Zalamegye.
K teml se more pošilati naročnine l vel doplat, nejl
pa v tiskarno.

Vsi naročniki tak domači kak amerihanski
dobijo k NOVINAM brezplačno vsaki mesec
„Marijin List“ i na konci leta „Kalendar
Srca Jezušovoga.“

Blogoslavlanje križa na Gornjem Siniki.

20. Aug. 1917.

Lepi den je bio. Sunce meseca augustusa se je notri podprlo vu brege: vse se je prepekalo.

Vnogo naroda je prišlo vküper iz bližanjih far.

Lüdje so ob 3 vöri s procesijov šli iz farne cerkvi vu Melekine vrhe, kde je gori postavljeni novi križ. Za njimi so se pelali g. šinjor, ženavski plebanoš Gaspari Antal s domačim gospodom. Nazoči so bili na dale števanovski gospod Kaccjan István, Klekl Jožef iz Dolencec Lenaršič Imre iz Dolnjega Sinika i Kühar Aloiz od Nedele.

Pot nas je pelala pod bregom med hišami. Več mestah — posebno na križopotjah — so boriči bili gori postavljeni, s vencami vküp spleteni.

Križ so blagoslovili g. šinjor s molitvami matere cerkvi. Potem je držani bio kratki govor.

Židovje so vu pustini mrmrali proti Bogi. Kaštigani so bili. Prišle so male čemerne kače. Mozeš je brončano kačo gori postavio, ki se je zgledno, zvraceni je bio odgrizaja kače.

Na to znamenje je kazo Kristuš, kda je pravo: Kak je Moizeš zviso kačo vu pustini, tak je potrebno zvisiti Sina človečega, naj se vsaki, ki vu njem verje, ne skvari, nego naj ma žitek vekivečni. Od križa je Kristuš včio, naj ga vsaki na rame vzeme ino ide za njim. Kak je včio, tak je včino. Kristuš je na križ stopo i nas je na njem odküpo. Apostolje so po celom sveti razišli: Predgali Kristuša razpetoga.

Nego križ je bio židovom sramota, poganom pa norija.

Tri sto let je moglo preteči, vu šterom so device na smrt pelali, naj ne bi rodile krščenike, pope so marjali, naj ne bi bio, ki bi krščenike na službo vküp vračo, knige so njim zežgali, naj bi navuk krščanski zapravili. Nego križ je oblado, rimski casar Konstantin, kda je v bitje šo proti močnomi sovražniki, vu svojem stiskavanji je križ dao napraviti na vojaške zastave. I križ je oblado poganstvo. Križ, na šterom je

Kristus trpo i šteri je vu zemlo zakopani bio, je naprej prišo. Križ je več ne sramota, niti blodnija. Krščeniki ga na vse kraje gori postavljajo. Pri tom novom križi čüjte reči matere cerkvi, s šterimi se je molila pri blagoslavlanji. Križ je fundamentom, podlaga vere. Jas verjem vu Oči, ki je vse stvorio. Jas verjem vu Kristuši, ki nas je na križi odküpo s svojov kryjov. Jas verjem vu Dühi Svetom. Križ je naše vüpanje. Jeli, da nam je tam spravleno, da od Boga lahko vse dobro čakamo, — posebno pa düšno zveličanje.

Križ je naša ljubav. Kristuš je iz ljubeznosti do nas na križ stopo. Pa pravo, da de nas za seboim vleko. Ka vleče drügo, kak pa lubezen.

Mati cerkev se je molila, da vsi, ki do mimo toga križa šli, naj čütijo požalüvanje i po požalüvanji naj zadobijo odpüščenje grehov. Molila se je, naj vsi pri tom križi Bogi prijetna prosijo i naj tüdi zadobijo po vrednosti našega Gospoda Jezuša Kristuša. Molila se je na dale, da on blagoslov, šteri je bio na križi, na šterom je Kristuš trpo, da on blagoslov naj pride na te križ, naj brani te križ vaše hiše, vaše pola, naj vam da zdravje, naj vam da vse telovno i düševno dobroto.

Tak je blagoslavljala mati cerkev vaš križ, ga je poskropila s žegnjenov vodov, dala ga je kušnoti po svojih slugah, po popah matere cerkvi.

Novo sveto mesto ste dobili. Či ste si dali blagosloviti, i dužnosti si morete na sebe vzete.

Križ pozdravljajte. Krščak si doli vzemte. Žene se prekrižijo.

Križ pozdravljajte iz srca. Či ste tužni ali veseli, pred Kristušom ne zakrivajte. Je li je on ne gospod vseh vasih štališov, vsega vašega veselja i žalosti? Či si veseli, hvalo davaj.

Či si žalosten, glej njegovo žalostno lice.

Skušnjave te premagajo, s Kristušom obladaš.

Grehšnik si, tü se moli za pokoro. Na pole ideš ali se domo vračas, — prosi blagoslov na svoje trüde.

Na konci se morem zahvaliti.

Istina, da vsako dobro delo vu sem nosi hvalo i njem, dönok se moremo

spomenoti od onoga, ki je te križ dao gori postaviti. Dao ga je gori postaviti na spomenek svojemi sini, ki je vu bitji, naj ga Bog čuva. S tem delom je mišljenje i zelenje jezero pa milijon düš odkrio, tistim, ki s podobnov skrbljivostjov dregečejeo za svoje drage sine i može. Zahvaliti se moremo i pobožnomi lüdstvi, štero s tak velikim brojom zjediniło s popostvom.

Potem so zmoljene bile litanije od presv. Srca.

Po blagoslavlanji je popostvo pod voditeljstvom sinjora pohodilo hišo Horvat Ferenc, ki je te križ na svojem funduši gori dao postaviti.

Ništerne minute smo se müdili, potem smo se pa pobrali na pot. Pelati so dosta ne more. Sam dol i breg je.

Vküp smo prišli na farofi, pri gostoljubnom domačem gospodi.

Križ je lepi. Na daleč krajino ne ga takšega.

Napisek:

Hvalen bodi Jezus Kristuš.

1914 — 1917.

Te križ stoji v preblag spomin,
Ka je v boj šo predragi sin,
Naj domo bi prišo še,
Vido mile stariše
Ali gor v sveło nebo,
Kje žalosti več ne bo.

I se spravi, več ne žali
Tvoje Srce Jezus dragi
Se na blagoslov odpre
Vsem v nedelo popoldne,
Ki se vržo tü vu prah,
Kda nemre pred Tvoj oltar.

Postavljeni po Horvat Ferenc i Juli.

Lepi napisek shaja od našega pesmara, gosp. Klekl Jožefa v Črenšovcih.

Bojna.

**Bitje na vse kraje, na izhodi,
na zahodi, na jugu.**

Aug. 18. Na Isonzo fronti bitje vendarilo od Mrzli vrh do morja. Taljanski topi daleč nazaj strelajo prek naših strelnih jarkov.

Vu Flandriji pri brežnom morji veliko strelanje. Langermarck so Nemci po besnom bitji zgubili.

Pri Verduni se je strelanje s velkov močjov z nova začnola.

Aug. 19. Prvi den edenajsetoga bitja na Isonzo. Taljanski napadi iz veksega vu našem ognji so vkup spadnoli.

Bitje pešakov je na 60 kmetrov dugom fronti od Tolmina do morja. S topami so strelali celo noč. Naše stane i prostor za nami daleč so streljivov posipali, liki bi toča šla.

Vu votlinah — kavernah — so naši zavarvani bili. Okoli 5 vore v gojdo je strelanje henjavalo, Taljani so naprej drli. Vu ogenj so prišli mostna glava pri Tolmini, Monte Santo, Monte San Gabriele, naši stani pri Gorici, Faiti Hrb, krajina okoli Jamjano, Hermade. Kde se je posrečilo Taljanom vu naše stane notri priti, razvijalo se je ročno bitje.

Iz veksega so napadi vu našem ognji vkup spadnoli. Taljanom prvi den se je nindri ne posrečilo naše prve stani pozajeti.

Za prednje stane, šteri so naprej potišnjani, se britko bije.

Naše čete se s velikim vitesvom bijejo.

Začnjeno edenajseto Taljansko bitje vu grozovitosti i moči je vekše od vsega drugoga bitja.

Sovražnik je tu vkup spravo dva tretjiva dela svoje vojske, vse moč napne, naj svoje cile dosegne. Vroči dnevi so se začnoli za našo vojsko.

Aug. 21. Edenajseto Isonzo bitje s celov močjov trpi. Sovražnik li šee našo že vu 10 bitjih zmagovalno branjenje vkupstreti. Nego to se je njemi od Juli-alpov notri do Jadranskoga morja nikdi ne posrečilo. Bitje je na 70 kilometrov dugom fronti. Pri Auze, Canale nas je malo nazaj porino. Napad pri Vrhi smo gori prijali. Ništerni oddelki so do popolnoga zagrajenja svoj stan zdržali i prek po Taljanih so šli nazaj k svojim. Med Desola i Wippach je noč i den stao Taljanski napad. Na Karsti so Taljani vkup zrušeno ves Selo pozajeli, to so samo zadobili po daritvi jezero pa jezero lüdih. Dva dneva smo vlovili 5600 vojakov i 30 strojnih pušk porobili.

Pri Verduni na francuškem bojišči

prvi den bitja. Dosta materije majo Francozi, dosta vojakov so lüčili vu bitje, Nemško moč so ne mogli streti. 11-ga aug. so začnoli strelati, štero je Nemške stane na pola s trajtarami obrnola. 20-ga rano so naprej drli pešaki Francoški. Čarni i beli so vu več mestah prišli vu jarke Nemcov, štere so od stopaja do stopaja s krvjov mogli pozajeti. Britko ročno bitje i napad Nemcov je sovražnika nazaj zbio. Velko bitje se je celi den valilo se pa ta, samo pri Mort Homni i Bois de Corbeau je nikaj ostalo vu rokah Francozov. Tak tudi na bregi 344 i vu gošči Fosse je sovražnik nikši prostor zadobo. Bitje pri Verduni se je ešee ne skončalo. Drugi den so znovič napadali. Voji i vojaki se vüpanje vu srečnom dokončeti. — Nemci so doli strelili 26 sovražnih zračnih priprav, sami so pa zgubili samo ništere.

Aug. 22. Na Ruskom fronti je sovražnik pri Loveja, ocna i Sulta močno napado.

Na Taljanskem fronti je aug. 21. vroči den bio. Vrh ves so naši prek mogli püstiti. Nego dale so ne mogli priti. Na izhod od Gorice i pri Biglia viteški branci so jarke zdržali proti velikim napadom. Sovražnik je prisiljeni bio od velke trüdave za dvečera počinek si vzeti. Naj vekše bitje je stalo na Karsti. Sovražnik je celi den edno divizijo za drugov lüčo proti našim stanom, proti Hrib — Kostanjevica.

Na Angluškom fronti vu Flandriji je veliko strelanje bilo s stükami. Pri St. Julien so močno napadali. Tak pri Artois.

Na bojišči pri Verduni so Francozi nadaljavali svoje napade. Pri gošči Avocourt se je sovražnik močno podpro.

Na izhodnom bregi vode Maas so Francozi notri vdarili vu Samogneun, vu drugi mestaj so je Nemci krvavo odbili.

Vos je 36. i 37. Müller pa 25. i 26. zračno pripravo preoblado.

Na Ruskom pri Riga, Düna burg, Tarnopol i Zbruc se giblje sovražnik.

Iz Londona javijo, da na fronti Isonzo eden milijon lüdih stoji proti eden ovomi. Telko je tudi rezerve. Tak vu tom kraji je 2 milijon vojske.

Ka pravi Kornilov?

Rusi so se preveč znorili, da ešee edno leto se morejo biti. Da pa je dönok boljše, kak sebe moriti. Ka bi oni posebim mir sklenjavali, na to si ne trbe misliti. Združeni naj ne majo veliko vüpanje vu Ruskoj vojski. Istina, da on žezezen regiment drži, s smrtjov kaštiga pregrešne vojake. Naj obpr-

vim od Anglušov i Francozov more oficire dobiti, da vojsko 10 milijon soldakov vünavčijo.

Drügo bitje vu Flandriji.

Angluši so prišli do Langemarka, to je kakši 10 kilometrov. Nego to njim ešee Nemci vsikdar lahko vkraj vzemejo.

Najbolje vroče je bilo bitje vu Artois. Tam so bili divisioni iz Kanade.

Vu Flandriji se odloči, kak dugo de ešee bojna trpela. Ci v Belgijskom, pravijo Angluši, morski breg de rešeni od Nemcov, bliže pridemo k miri.

To čütijo Nemci tudi, zato se pa preveč bijejo. Najvekše bitje tu stoji, od šteroga se od Nemcov po službenoj poti sledeče javi:

15-ga i 16-ga neprehejano so brütili stüki, dostakrat nastano

vihor ognja.

Vu Artoise so Angluši prednje Nemske stane — jarke po 4 tjednom strelanji so na pustino obrnoli, puno s trajtarmi. Potem so napadali s velikim vitesvom Kanadianci, štere voditelstvo Angluško vsikdar na najzmetneše i na najbolje krvne punkte pošlje.

Angluši so s motorami skoz nove reserve vozili. Nego ka so vu prvom vdarci pozajeli, so ne mogli zdržati: vse je nazaj spadnola vu Nemško roke.

Celi den, celo noč je boj trpo. Kda je sunce gori prišlo, naišlo njiva puho mrtvih.

Mirovno poslanstvo papa.

Poslano je poglavarom vojsküvajočih narodov.

Pismo se zaprva spomina, da papeštvo je vu prvoj liniji pozvano, da ne sliši k ni ednoj stranki, vse včiniti, da pot pripravi k pravičnomi i stalnomi miri. Že vu prvom bojniškom leti je Sveti Oča opomino narode, nego njegov glas je odleto brezi toga, da bi poslühnjani bio. Ali pa svet more biti edno polje mrtvih? Europa, tak odičena i lepa more vu globočino spadnoli i sebe moriti?

Zdaj z nova podigne glas Sveti Oča, glas za mirom, pri tom ne ma politične cile, samo zvest dužnosti ga pela, štero on ma, kak oča vseh vernih.

Mi pozovemo vladarstva vojsküvajočih narodov, naj se zjedinijo vu fundamentomi, na šterom bi se mir zozido.

Na mesto materijalne moči orožja more stopiti oblast pravice.

Papa preporeča nastavljanje razsodnije. Ona bi razsodila nad mirom i bi se obrnola proti onoj deželi, štera bi razsodnijo ne štela spoznati.

Či de ednok pravica kraljüvala, vse zadava spadnejo, morje bode slobodno i občinsko.

Ka se dotiče kvar i bojniške stroške, ne ga drugoga sredstva, štero bi to pitanje odvezalo, kak to, da vsaki svoje plača.

Na dale nazaj se dajo krajine — pozajete.

Zato morejo Nemci povržti Belgijsko.

Tak i morejo povržti pozajeto Francuško krajino. Iz drugoga kraja Nemci nazaj dobijo zgublene kolonije — poselitve.

Ka se pa dotiče one krajine, štere so med Austrijov i Taljanami, med Nemcami i Francozami pod pitanjom, slobodno se vupamo, da gledoč blagoslov mira se med sehom zjedinijo.

Pravica de mogla pelati tudi v pitanji Armenije, balkanskih dežel, posebno pa v pitanji Kraljestva Polskoga.

To je fundamentom, na šterom narodje iz nova lahko vkup stopijo i šteri je pripraven spodobne boje za nemo-goče včiniti.

Kda mi to pred Vas postavlam, pred Vas, ki pelate žitek vojskuvajočih narodov, nas navdūšava vupaje, da Vi nas posluhnete i da se to grozovitno bitje skonča, štero se vsikdar bolje pa bolje kak nepotrebno krvno kopanje skazūje.

Celi svet spozna, da poštenje orožja je čisto. Za to pa posluhnite našo očinsko prizavanje, štero mi v imeni božjega Zveličara, kralja mira k Vam pošljemo. Spomnite se Vaše velke odgovornosti pred Bogom i pred ljudmi. Od vaše odločitve visi pokoj i veselje nebrojene držine, žitek jezero mladih ljudih, s ednov rečjov sreča narodov.

Da bi Vam Bog dao njemi dopadljivo odločitev. Bog daj, da Vi zadobite dobro volo vaših rojakov i sebi zagvūšate na veke ime miritela ...

Nemški kancelar od mira i od poslanstva papa.

S druženiimi deželami si pogovarjamo. Broj sovražnikov se je s tremi povekšo. Te so: Siam, Liberia, Kinajsko. Na moj poziv je Hindenburg odkrio naš bojniški stalis. Bitje s podmorskimi čunami je gnalo Angluše i Francoze, da nam prevzemejo mesta — baziš — nasih čunov. Napadi njihovi so vkup spadnoli. Pri Verduni so malo dobili. Nasi podmorski čuni so julija z novič 881.000 ton pogrozili. Ne razumimo, sovražnik zakaj ne ravna pot mira.

Naši sovražniki sledeče bojniske cile majo:

4-ga marc. leta 1915. pogodba med Rusom i Francuzom je pravila, da Rusi dobijo Konstantinapol, južen kraj Thracije, Imbros i Tenedos otoke, otoke med Čarnim morjom i Bosporos.

Sledi so njemi obečali Trapezunt i Kurdistan. Francozi dobijo Sirijo i druge krajine v Maloj Aziji. Anglia dobi Mezopotamijo. Med tem je Taljansko tudi med nje stopilo i ono dobi iz poroblenoga.

Vš smo vtegnoli roko na mirenje, oni so nam pa pesnico kazali. Zdaj ne ostane drugo od zajaj, kak se braniti. Od poslanstva papovoga prvle gučati ne morem, dokeč si ne pogučim s druženiimi deželami. Nego to zdaj že vopovem, liki bi mi kakši del meli v tom poslanstvu. To je papa sam iz svoje vole vōdao. Vsako pošteno skušbo za mir pozdravljam. Od odgovora si zdaj pogučavamo. Eden cil ma naše srce, našoj domovini pošteni mir pripravili.

Kral od konca boje.

Kral za svojga stanūvanja v Budapešti na Števan kralovo je spremu predsedništvo horvatskoga sabora. V guči s dr. Magdič-om se je kral spomeno od viteštva horvatov na granici, da so graničarje vsikdar zvestno podani bili troni i krali.

Na dale je pravo kral, da vsi morejo želeti, da te žmeten boj konec naide i on vse včini, da posteni mir zadobi.

Moja gospoda, je dale pravo, ste lahko prepričani, da ni eden den dale ne de trpo boj, kak je potrebno.

Liberia — proti nam.

Liberia je v Afriki. Nastala je leta 1821 od robskih negerov, ki so v Ameriki oslobojeni bili i šli so nazaj v svojo domovino. Glavno mesto je Monrovia. Deželen jezik je angluški. Prostni ljudje so i v jeziki. Na priliko či šče praviti, da na klavieri igra, etak pravi, da se vojūje s kištov, štera glas potēm dava. Lūdje so iz vekšega pogani. Najbolje vročo klimo ma. Sred leta je v januaru.

Pius X. naprej povedo svetoven boj.

Kak kardinal Merry del Val piše, je Pius papa X. zdajšnje bojno naprej vido. Že v leti 1910 je od nje gučo. Večkrat, kda sam ga v gojduo pohodo, da bi naprej davo cerkvene dela i bi ništerne težave naprej prišle, je papa pravo: ka je to vse proti bitji, štero pride? Kda je leta 1912 vōvdarilo balkansko bitje, sam pito: Sveti Oča, to je začetek bitja? Ne, ne, je pravo papa, ne je to bitje, štero jas menim, nego leto 1914 prinese nesrečo na sveti.

Wekerle minister-predsednik.

Kral, ki je v Budapešti bio i del vzeo v procesiji sv. Števana, je spuno prošnje minister-predsednika Eszterházy

i ga je za volo betega odslobodo od česti. Novi minister - predsednik je *Wekerle Sándor*.

Wekerle pravi, da nazaj postavljanje vrednosti penez ne moremo odlašati na čas po bojni. Že zdaj moremo začnoti delo, ar ponižana vrednost penez povnožava vōdavanje dežele, drago včini življenje i s tem moti red človeči. Dragoča iz ednoga kraja izhaja iz pomenjkavanja blaga, iz drugoga kraja je krivo ponižanje vrednosti penez.

Dom i svet. — Glási.

Tudi vmira. Na blagi spomin, ka je naš pokojni apoštolski kralj po rokah Preč. Dev. Marije sladkomi Srci Jezusovomi zročo vse svoje kraljestvo, i tak fundament napravo našim zmagam so Jezuiti v Budapešti začeli pobožen tedenski list izdavati na čast presladkomi Srci Jezusovomi v madjarskom, nemškem i slovaškom jeziki. V 51. številki se bridko toži urednik, ka njemi listi vmirajo zavolo dragoče i tudi vmerjejo, če naročniki njemi ne pride na pomoč. Vi dragi Slovenci, z penezi „Novine“ naše podpirate pa še te ne zádolete popolnoma, a vender li lahko pomorete imenūvanim trem vmirajočim listom tudi. Znete kak? Zdehnite včasi: Srce Jezusovo ne dopūsti, ka bi propadli listi tvojo čast iskajoči. Ta mila prošnja gene to dobro Srce štero pomagalo, na darovitnost obūdilo bo naročnike svojih listov. To je tudi apoštolstvo.

Okrščen list. Nemški katoličanci so na Vogrskom ne meli v krščanskom dūhi vrejenoga dnevnoga lista dozday. Zdaj se je Jezuitom posrečilo že 21 let izhajajoči židovski nemški list *Neues Kleines Journal* kūpiti i njemi krščanskoga vrednika dati. Ztem je list krščen i bo odsehmal vsaki den glaslo Kristusove pravice.

Irski vojaki glasijo Francozom evangelij. Znano je, ka francozka slobodnozidarska vlada preganja kath. vero i ne trpi očitne božje službe, kak procesije, blagoslove, pri vojski pa niti meše pa spovedi ne. Med Angleži, ki Francozom pomagajo, so pa jako goreči vojaki iz Irskoga. Ti svoje vere ne zatajijo niti na brezverskom Francozkom. V Arrasi so meli taborsko sveto mešo, štero so trije generali, 40 višjih častnikov i 3000 moštva poslušali. Po meši so vsi pozdravili arvaskoga pūšpeka i trije, generali prednjega pokleknoli pa prosili njegov blagoslov. Kda so to Francozi vidili, so genjeuo spregovorili: „Nekda sveta so nam irski redovniki glasili evangelij, zdaj pa irski vojaki.“

(Srđce).

„Brez ruma lahko živem, zato sem se nakano, ka ga ne bom pio, rajši v penezah vzemem vūn svoj del. Po teh filerah sem si 10 kor. vkup spravo. To pošljem na samostan sv. Družine, naj se zahvalim sv. Jožefi, za njegovo zvūnredno pomoč izkazano mi v tom bojnom časi. Vūpam se, ka me toga

dobroga oče varstvo odsehal tudi ne zapusti*. Berden Jožef, telefonist, z Bogojine.

Ki kakšno novico šče za **Novine** poslati, naj po takšem pošle, koga pismo vrednik pozna. Pri kakšoj posebnoj novici je najspametnejše, če svoj glas po domačem g. duhovniki podpisati damo, ka je istinski.

Od naših vojakov. Mrtev je: *Kuhar Anton*, strelec 11. bataljona, z Krajne. Služo je šest let, i zdaj, kda je srčno hrepeneo še ednok zaglednoti svojo staro mater, je v 25. leti svoje starosti v Pczuni dušo pusto v bolnišnici. Na skradnjo vüro je še zmirom zazavao svojo drago mater. — Srce Jezusovo naj njemi pokáže nebesko mater Marijo, zemeljsko i celi rod pa potolaži v žalosti.

Za hvalo, ka se mi je dober Bog dao včakati, da sem po pětletnoj vojaškoj službi smeo 21 dni na našoj ljubljenoj slovenskoj zemlji slobodno živati, pošlem 20 kor. na dve meši zamé i na podporo M. Lista pa Novin. Naj se širijo i stalno obstanejo naši listi v miloj slovenskoj krajini. Ščem dober krščenik, vrli Marijin sin ostati, zato darujem rad v dobre namene. Tak se preveč širi brezverstvo i sovražstvo proti duhovnikom. Jaz bom je pa zagovarjao. Stem Jezusa samoga zagovorim ve so oni njegovi namestniki. Nekakim zdaj, že po „popovskih grüntah“ sline letijo. Norci! To ne previdijo, ka duhovniki tak malo majo proti vnoгим, ki od boja drugo ne vejo, samo ka si žepe punijo. Tei več zemlje majo i bogatstva i na te nišče ne misli. Znete zakaj? Zato ka tei bogataši so voditelje socialistov, štere samo na pope hujštijo. Vekše tolažbe me nišče ne prineso na bojišči, kak duhovnik. Keliko jih je tam pa so z dušov i telom na pomoč siromakom vojakom. Trpijo največ tei. Zato je poštljmo. Tak slepi je svet, ka ešče rimskoga papo ogovarjajo, ka prej če mir napravijo, te do ešče vekšo oblast meli. Nikaj se ne bojte brezverci! Rimski papa so namestnik Kristušov, nosijo njegovo oblast v sebi, štere nišče niti pomenjšati niti povekšati ne more. Slovenski vojaki, ne poslušajte, zapeljivcov, ostanimo verni tak Matere cerkvi kak smo domovini, duša naša de naime večno živelá. — Pri nas na Bojnečkom se včasi kaj novoga tudi zgodi. Za zdaj ujim to novico naznanim, preč. g. vrednik, ka se dekle bojnečke več ne do dale z Rusi fotografirati i ne do fotografij kak kakšo blagoslovljene reč po žepah nosile, niti si ne do več žnjov kúpivalo na obleko, nego mesto toga obrnejo svoje višesnje peneze na podporo slovenskoga tiska, kak se to vsake vrle Slovenke dostaja. (Bog plati na veselom glasi. Ve dare objavimo z zahvalnostjov, kda pride. — Vrednik.) Stem sklenem svoje reči pa ostanem veren slovenski vojak *Trplan Mirko*, četovodja v 83. pp. z Markovec*.

Presimo zaostano naročnino! Leto proti konci ide, začeli smo zadajo štrtino leta, plačilo narašča, dug pa zao-

staja. Papir nam sfaljuje, moremo ga na edno leto naprej kúpiti. I samo za **Novine** potreben papir nas stane od zdaj kleti do novoga leta *osem jescero koron*.

Oskrunitev cerkve. Iz Nyitramolnoša nam pišjo, ka so tam v vojaškoj bolnišnici širje židovje na Štefan kralovo grdo oskrunili katoličansko kapelo. Počakali so, gda so ljudje vsi iz kapele odišli i te sta si dva k orglam sela in nanjih „valcer“ igrala, dva drugiva sta pa na to plesala v kapeli. K dobroj sreči so vesele ftice zadobilišali, vojaškoj oblasti naznanili, štera jih je pod zapor djala i njim tak pokazala, ka je katoličanska cerkev nej židovska-molitvarnica.

Granata je vmorila *Petek Mirka* vojaka $\frac{1}{48}$ tesarske stotnije iz N. Središča. Naznano Berden Štefan pajdaš iz Filovec. Pokojni kak i pajdaši so se pred močnov ruskov strelbov skrivali i k nesreči je ruska granata ravno v tisto debelo drevo zadela za šterim je pokojni kúčao i njemi je rebra raznesla pa ga k mesti morila. Pokojni je ostavo do vico i šestero dece. Bodi njemi lehka romanska zemlja, duši njegovoj pa naj odpre raj Srce Jezusovo i potolaži v žalosti njegove domače.

Slovo vzeme od svoje žene i devetero drabne dece rodbine, sosedov, pozancev *Krpič Mihaj* dabr. 34. dabr. pp. od Grada. V lübezni punoj skrbi misli na svoj mili dom, zroči vse svoje drage pod Marijin plašč i prosi zase njihove vroče molitve.

Ne špilajte se s patronami. V Martinji Sukič Jürja 10 let star sin, kda je krave paso svoje babe, — se je 20-ga t. m. na cesti špilo s ednim patronom. Kak je to v njegove roke prišlo? Patron je vu zrak zleto, krugla je pojbareci tri prve prste celo odnesla. Od praha vužganoga je rane dobo na prsah i vu lici, na očah. Vu bolnišnico so ga odpeljali v Soboto.

Junaška smrt. Mrtev je Svetec Károl (jul. 7.) iz Markovec, Časar Adam (aug. 7.) iz Markovec, Kolman Mihaj iz Trtkove (jul. 6.).

100 litrov domače pijače

Elpis!

vkrepčevalne, tóčne in žejo gaséče si more vsaki sam napraviti za male stroške. V zalogi so: ananas, jaboka, grenadina, maline, muškateika, meta, pomaranče strašnica in višnja. Neuspeh izkljüčen. Ta domača pijača se pije po leti mrzlo po zimi pa vroče namesto ruma. Snovi z natenčnim navodilom stanejo K 12 poštnine prosto proti povzetji. Za kmetijstva, vekša hišna gospodarstva, delavnice, tovarne i. t. d. je to sredstvo velikanske vrednosti, ker se delavci s tov pijačov okrepečajo ne da bi bili pijani ali pa da bi zgúbili na delavskoj zmožnosti

Janez Grolich, drogerija „pri angelju“ Brno šte. 85. Moravsko.

12 kantič poštine 6 kron

Zanesljivo domaće vrstvo za ljudstvo, stero vnođe zdravnikov i od stoježer več zahvalnih pisem priporočá, ce nam ne sme drago viditi. Dobro stanje i zdravje nase je od vseh pénez vec. Dobrodisec Fellerov „Elsa-fluid“ je pa ne samo dober i uspešen, nego esce peseni. Predbojske cene: 12 malih ali 6 dvojnih ali 2 specialni kantič poštine prosto samo 6 kor. 24 malih ali 12 dvojnih ali 4 specialne kante poštine prosto samo 10 kor. 60 fl., 48 malih ali 24 dvojnih ali 8 specialnih kant poštine prosto samo 20 kor.

Nešterna kaplja zadostuje,

ska si lahko odpravimo najbolje kreovite, nas mantrajoće bolećine, štere se večkrat prikažejo v glavi, želodci zobéh itd. Pri ribanji izvrstno pomagajo té kaple proti betegom od prepaha, mokrote i prehlajenja dobljenim, kakšé močni so, nadale proti protinskim, nevralgicnim bolećinam v lici, vübah, šinjeki, proti trganji, prso i hrbtaboli, smicanji, ledevjá boli rezanji itd. Vsaki to lahko skuša, posvedocijo pa tudi jezere zahvalnih pisem, štera vsaki sme poglednoti. Vnogi ga hvalijo zavolo toga, ka pomaga proti oslabljenosti, v telu, v očeh, nesnenosti itd., pa zato, ka bolećino vtiša, kašel vstavlja, okrepeca, zdravi mišice i živce oživlja.

Proti žalocnim bolećinam, netecnosti, krči, zaprtini, stávljanji i pri najvećih žalocni betegab rabimo Fellerove rebarbarske „Elsa-pilule“, šterih 6 skatlic poštine prosto stáne 4 kor. 40 fl., 12 skatlic poštine prosto 8 kor. 40 fl.

Čuvajmo se ponarejanj: ki právi Fellerov Elsa-fluid i prave Elsa-pilule šče meti, naj točno narocitev na

FELLER V. EUGEN lekarnika,
Stubica, Centrala 146, (Zagreb žup.)

Razposilanje po povzetji, ali če se penezi naprej notri pošlejo. Dobro je peneze po poštnoj nakaznici naprej — odposlati, drugač pošta 12 fl. povzetja računa. —

Preprečite škodo,

štero napravijo stvarci v vsakoj hiši. Pogosto se niti ne ve, ka je hipoma nastalo škodo povzroči skrit stvarac. Rastline v ográčeki, jestvine v kleti, obleka v omari, živina v štali, jedila v kuhinji so navadno izpostávljena nevažnim poskdovanjom škodljivih žüževk kakti listnih vüši, molov, ščurkov, kebrov, vüši, buh, i stenic. Buhe, vüše i mühe prineso pogostoma klice bolećni, štere so ljudem i živini nevarne.

Potreben je zato v vsakoj hiše Fellerov prašek „Elsa“ za stvarce, šteri uóinkuje brez-pogojno sigurno i najhitrej, proti vsakoj kuki. Je jako izdaten i pokonča vse stvarce i njih zalego kam pride. Z drugim se ne da nadomestiti. Predbojske cene: 5 velikih škatelj 5 k., 1 kak priposlátev z drugim sredstvi samo 1 k. Natenčno navodilo je priloženo vsakej škatli *Za živinorejce* je Fellerov živinski redilni prašek „Elsa“ 5 škatelj poštine prosto 6 k. velike vrednosti zato ka redilne snovi vse izvleče iz krme, te redilno vrednost, čeravno je slabša, ztem podigne. Vsa ta sredstva se dobijo jedino pri lekarniki **E. V. Feller, Stubica, Centrala 146. (Horv.)**

